

5 tajemnic,
o których nie wiesz

**Dlaczego Twoje dziecko
nie radzi sobie z ortografią?**

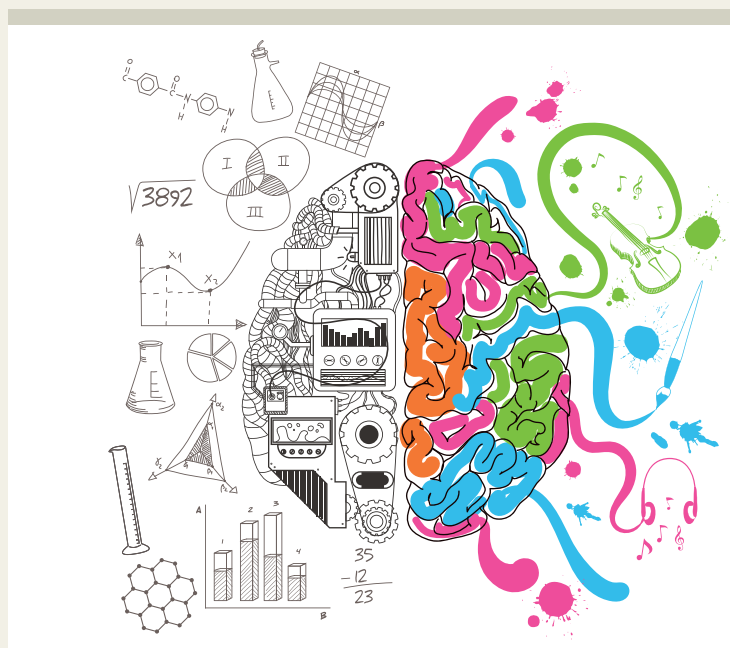

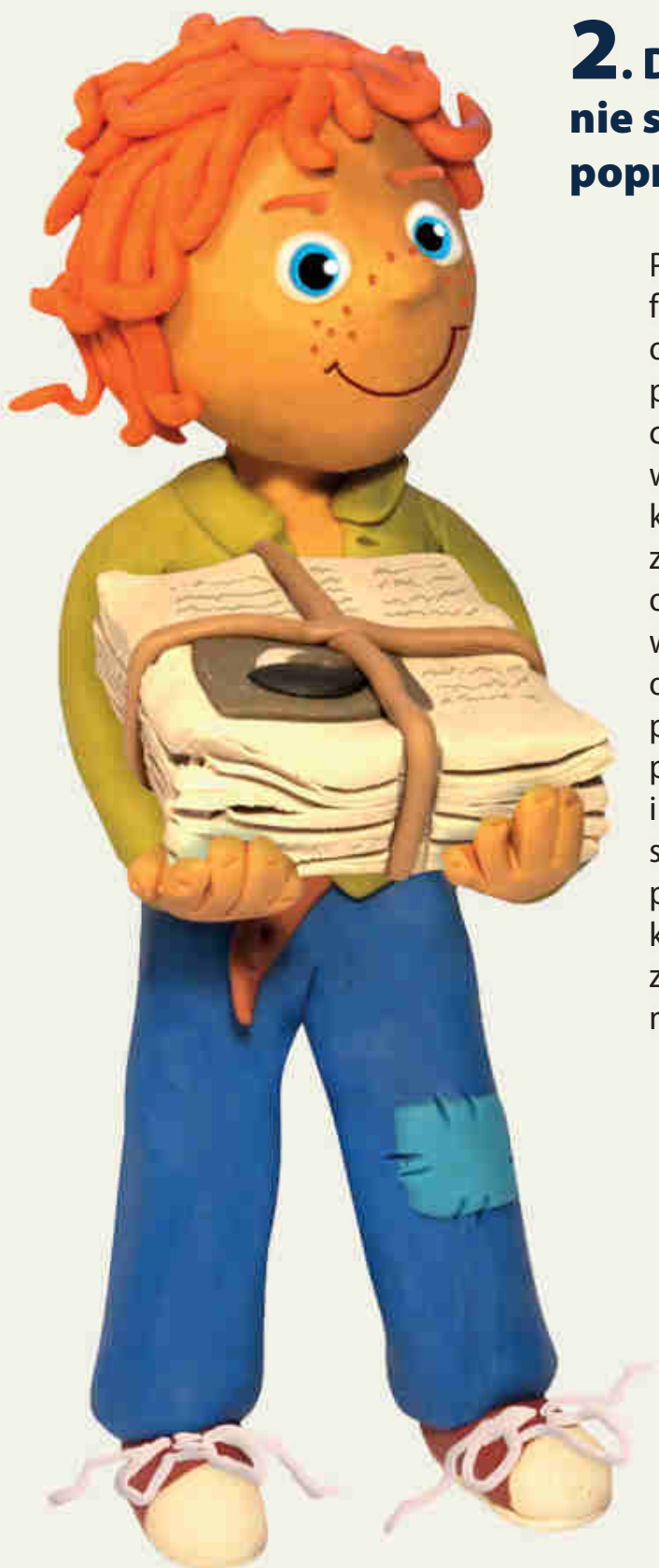

1. Dlaczego dziecko nie wykorzystuje współpracy obydwu półkul mózgowych?

Lewa półkula, zwana akademicką, odpowiedzialna jest za odbieranie i przetwarzanie informacji z zakresu: mowy, cyfr, kolejności, logiki, porządku. Najczęściej jest ona dominująca i na jej rozwijaniu oraz wykorzystaniu koncentruje się system edukacyjny. Od dziecka, na każdym etapie nauki, wymaga się, przede wszystkim, posługiwania się logiką. Największy nacisk kładzie się na rozwijanie inteligencji słownej i matematycznej. Z reguły uczeń ma za zadanie znaleźć, tzw. jedynie słuszne rozwiązanie.

Słabiej jest zwykle rozwinięta prawa półkula mózgowa, którą określamy mianem kreatywnej lub twórczej. Niestety szkoła nie rozwija jej atrybutów – wyobraźni, uzdolnień plastycznych, emocji, poczucia humoru, czy muzykalności. Można więc powiedzieć, że tylko połowa mózgu jest wykorzystywana w czasie nauki i podczas myślenia w ogóle. Każde dziecko, może dobrze zapamiętywać, dobrze się koncentrować, mieć bardzo dobre wyniki w nauce. Należy tylko pokazać, jak to się robi. Jeżeli dziecko nie wie, jak pracuje jego mózg, nie może w pełni korzystać ze swoich potencjałów. Dziecko, które to potrafi, uczy się szybciej i sprawniej i jest bardziej odprężone. O tym jak zbudowany jest mózg oraz jak wykorzystać jego możliwości nie uczą w szkole. Podczas lekcji, które głównie opierają się na metodzie tzw. podającej (czyli nauczyciel mówi jak zbudowany jest świat, po czym dyktuje dzieciom notatki), pracuje tylko lewa półkula mózgu, by dzieci mogły wykorzystać prawą nauczyciel musiałby mieć czas na narysowanie wiedzy oraz skojarzenia w ramach poznawanych informacji. Takich metod sam nauczyciel często nie zna, gdyż na studiach pedagogicznych uczą metod nauczania, dla których podstawą jest metoda podająca. Współpraca obu półkul mózgowych warunkuje dobrą pamięć. Dzieci, które wiedzą jak korzystać z własnej pamięci uczą się szybciej i skuteczniej oraz są znacznie mniej narażone na stres.

2. Dlaczego przepisywanie wcale nie sprawia, że dziecko zapamięta poprawną pisownię?

Przepisywanie poprawnej pisowni angażuje tylko fragment lewej półkuli mózgowej, a więc bardzo ogranicza „moce przerobowe” mózgu. Podczas przepisywania dziecko często nawet nie myśli nad tym, co przepisuje, wykonuje tę czynność mechanicznie, więc nie może być to sposób efektywny. Żmudne, kilkukrotne przepisywanie trudnych wyrazów do zeszytu, nie przynosi zamierzonego rezultatu. Nauka ortografii zaczyna kojarzyć się dziecku z nudą, wyczerpaniem i zmęczeniem. Znacznie lepsze efekty osiągniemy, ucząc się ortografii poprzez zabawę, haki pamięciowe, czy skojarzenia. Gdy nauce towarzyszą pozytywne emocje, to zapamiętujemy szybciej i na dłużej. Z badań nad mózgiem wiadomo, że jeśli do sposobu notowania włączymy prawą półkulę, pobudzając wyobraźnię, wprowadzając wymiary, kolory, przestrzeń, rytm – wzmagamy wielokrotnie zdolności zapamiętywania i wykorzystujemy pełniej moc umysłu.

Mak **lat** **ra**

Pracowity Urwis zebrał dużą paczkę makulatury.

3. Dlaczego przy tradycyjnej metodzie nauki ortografii dziecko szybko się nudzi i jest to dla dziecka nieciekawe?

Zabawa odgrywa w życiu dzieci niezwykle ważną rolę. Dzieci mają niespożytą ilość energii. Skupienie ich uwagi na dłużej nie jest łatwym zadaniem. Nauka ortografii powinna być atrakcyjna dla uczniów. Aktywne formy edukacji podtrzymują zainteresowanie oraz koncentrację dziecka. Rozwijają także jego spostrzegawczość, pamięć słuchową i wzrokową. Zajęcia wzbogacone o recytację wierszyków, śpiewanie piosenek lub zajęcia plastyczne stymulują w dzieciach umiejętność twórczego myślenia. Gdy jesteśmy pogodni, zrelaksowani i nie mamy w danej chwili żadnych trosk, odczuwamy pewną świeżość umysłu, a nauka przychodzi nam łatwo i sprawia przyjemność. Jest to jeden z powodów, dla których tak skuteczna jest nauka przez zabawę.

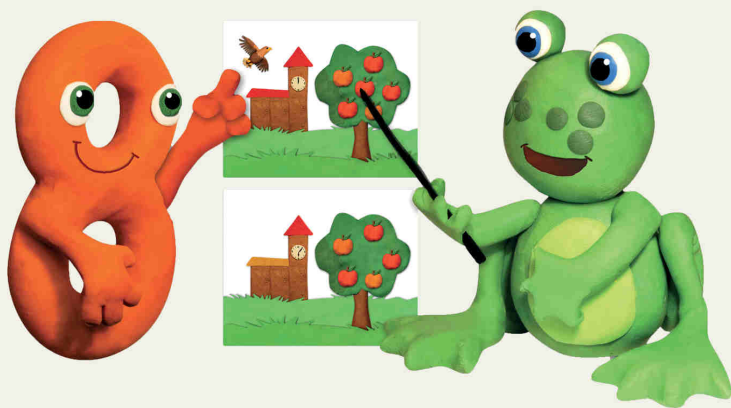

 lanki

Hiena i Urwis są w bardzo dobrym humorze i tylko hulanki im w głowie.

4. Dlaczego najlepszą metodą do zapamiętywania poprawnej pisowni jest metoda skojarzeń?

Dzięki coraz lepszej znajomości sposobu funkcjonowania mózgu wiadomo już, że inne struktury są aktywne, gdy uczniowie słuchają wyjaśnień nauczyciela lub gdy coś oglądają, a inne, gdy sami znajdują rozwiązania i wypracowują własne strategie. Własna aktywność jest efektywniejsza niż słuchanie kogokolwiek, bądź oglądanie czegokolwiek. Kojarzenie trudnej literki w wyrazie z konkretnym obrazem jest formą ożywienia wiedzy i zaangażowania jej jak bajki. Jak wiemy w takiej formie nauki uczestniczą obie półkule mózgowe, lewa analizuje wyraz i trudność, a prawa kojarzy wyraz z obrazkiem: taka nauka jest optymalna, bo uczestniczy w niej cały mózg, taka metoda świetnie nadaje się nawet dla małych dzieci, ich bogata wyobraźnia szybko poradzi sobie z wymyśleniem odpowiednich skojarzeń w formie obrazków. Dobrze jakby taka nauka była wykonywana w radosnej atmosferze, wywoływała mnóstwo śmiechu, w takiej atmosferze zapamiętujemy jeszcze łatwiej.

Roönica

Ósemka i Żaba szukają różnic na obrazkach.

Nasz mózg myśli obrazami, a każdy obraz może stać się swoistym „hakiem”, który przywołuje na myśl inny obraz, mniej lub bardziej logicznie z nim powiązany.

Dzieci szybko kojarzą daną trudność ortograficzną z odpowiadającym jej „hakiem” - postacią Urwisa, Ósemki czy Hieny, czyli przetwarzają słowo na obraz. W ten sposób nie muszą pamiętać liter tylko rysunki, pojawiające się w wyrazach. Dzięki wielu wrażeniom zmysłowym ślady pamięciowe będą trwalsze i nie zanikną tak szybko jak samo słowo.

Aktywizacja lewej (językowej) i prawej (artystycznej) półkuli mózgowej daje lepsze efekty nauczania ortografii. Dziecko lepiej zapamięta zasady ortograficzne tworząc sobie w umyśle śmieszne skojarzenia, często nawet absurdalne. Umysł nie przywiązuje, bowiem wagi do rzeczy szarych, przeciętnych, zapamiętuje to, co dziwne, niespotykane, zabawne, wyolbrzymione, pełne przesady i humoru. Uaktywnienie pozostałych zmysłów, (lepienie z plasteliny poznanych „haków”, słuchanie wierszyków i opowiadań) wzmocni zapamiętanie wyrazów.

5. Dlaczego tak naprawdę dzieci w wieku 8-11 lat nie są w stanie zapamiętać regułek ortograficznych i zastosować ich w praktyce?

Ludzki mózg nie został stworzony do tego, żeby uczyć się poprzez słuchanie oraz notowanie linearne, dlatego taka forma nauki sprawia wielu uczniom ogromne trudności. We współczesnych szkołach mało jest „odkrywania” wiedzy czy praktyki, czyli zastosowania wiedzy w życiu. Nauczyciele wciąż jeszcze postrzegają szkolną naukę bardziej, jako proces nauczania niż uczenia się. Wkuwanie regułek ortograficznych nie pobudza szarych komórek do myślenia i ruchu. Nie stawia pytań, nie sprawia, że się nad czymś zastanawiamy, coś łączymy, coś rysujemy. Jest monotonia i nuda, a nasz umysł nie znosi monotonii i robienia stale tego samego.

Uczenie się na pamięć to nic innego jak przyswajanie oderwanych od siebie zębów informacji z przeróżnych dziedzin. Ponadto takie wkuwanie angażuje w 99 proc. tylko lewą półkulę, przez co nie korzystamy z dobroczynnego efektu pracy obu półkul jednocześnie. Taka nauka jest bardzo wyczerpująca - powoduje trudności z koncentracją. Dodatkowo umysł nie rozumie sensu przyswajania informacji, gdy nie widzi ich praktycznego zastosowania.

Dziecko w wieku 8-11 lat nie ma świadomości na temat różnych metod nauki, czasami instynktownie maluje zdobytą wiedzę, ale ta metoda nie jest preferowana w szkole, gdzie ciągły brak czasu i ogrom materiału nie pozwala na kreatywne formy nauki i zastosowania jej w praktyce. Uczniowie bardzo szybko zapominają opracowany materiał ortograficzny w formie regułek i nie potrafią korzystać ze zdobytej wiedzy w praktyce. Dlatego bardzo ważne jest, aby angażować wszystkie zmysły w proces utrwalania wiedzy – pamięć wzrokową, słuchową i ruchową. Każda informacja zostanie utrwalona w pamięci, jeżeli zostanie wyobrażona, jako element, który ma swój kształt, kolor, wielkość, ewentualnie smak i zapach.

Małe dzieci chętniej uczą się śmiesznych wierszyków, rymowanek, które ułatwiają im zapamiętywanie trudnych do opanowania reguł ortograficznych.

Ooel

Rzodkiewka obserwuje orła przez lornetkę.

Piramida zapamiętywania Dale'a.

Ile zapamiętujemy na dłużej?

Poziom zaangażowania?

Europejski Instytut Szkoleniowy

ul. Korzeniec 11, 41-300 Dąbrowa Górnicza

Telefon: **32 730 03 13**

Mail: **szkola@eis.edu.pl**